

AANGENOMEN MOTIE VREEMD (v:19-t:14)

Motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp: motie vreemd aan de orde

Titel: Benoemen tot “Jan Blaauwplein” van het plein bij 't Vierkantje in Berkel en Rodenrijs

De raad van de gemeente Lansingerland, in vergadering bijeen op 23 februari 2023

Gehoord de beraadslaging,

overwegende dat

- al sinds 2017 discussie bestaat in de gemeenteraad en samenleving of het plein nabij 't Vierkantje van een naam moet worden voorzien,
- het onderwerp van naamgeving van dit plein aanleiding is voor veel aandacht van pers maar ook reacties uit de samenleving,
- de gemeente in diverse stukken zelf bij gebrek aan een naam refereert aan “plein nabij 't Vierkantje”,
- dit eens te meer speelt nu het plein de inrichting van een verblijfsruimte heeft gekregen, en voorheen het in stukken werd benoemd als parkeerplaatsen aan de Herenstraat,
- als de uitbater besluit het etablissement een andere naam te geven dat ook de gemeente noopt het plein anders aan te duiden,
- het college in eerdere correspondentie aan de raad en inwoners drie overwegende bezwaren had, die alle drie zijn weg te nemen of reeds weggenomen door het college, zoals beschreven in bijlage bij deze motie,
- voor het recent gerenoveerde plein een klinkende naam van toepassing is,
- dat Jan Blaauw na zijn pensionering tientallen jaren in Berkel en Rodenrijs woonde, regelmatig tot op hoge leeftijd door het dorp fietste of het etablissement aan 't Vierkantje bezocht, in Berkel en Rodenrijs een dozijn boeken schreef, waaronder dat over de Puttense moordzaak waardoor twee onschuldig veroordeelden vrijkwamen,
- er precedents zijn in Berkel en Rodenrijs, de nabije omgeving, en de rest van het land van pleinen en plaatsen zonder adressen, plaatsen en straten genoemd naar personen die nog in leven zijn of korter dan tien jaar overleden, van straten en pleinen die dicht tegen elkaar aan liggen,

roept het college op

- het besluit van 20 december 2022, om het plein naamloos te laten, te heroverwegen;
- het plein nabij 't Vierkantje, zoals aangeduid in de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) te benoemen als Jan Blaauwplein;
- de straten en adressen nabij het Jan Blaauwplein niet te hernoemen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend door:

Matthijs Machielse
VVD

Jan Pieter Blonk
L3B

Bijlage bij motie Naamgeving “Jan Blaauwplein” aan het plein bij ’t Vierkantje in Berkel en Rodenrijs

- Inleiding

Op 20 april 2019 werd het vernieuwde plein nabij ’t Vierkantje geopend. Van een parkeerplaats, aangeduid als “Herenstraat”, werd het een aantrekkelijke verblijfsruimte. In gemeentelijke stukken wordt het plein nog steeds aangeduid als “plein nabij ’t Vierkantje” en het is naamloos. De kosten van de renovatie waren meer dan 1 miljoen euro. Er is in de samenleving al lange tijd veel steun om het plein van een klinkende naam te voorzien.

Op 20 december 2020 overleed oud-hoofdcommissaris Jan Blaauw. Landelijk bekend als politieman en publicist. Hij ontrafelde onder andere de Puttense moordzaak (samen met Peter R. de Vries) en kreeg twee onschuldig gevangenen vrij. Hij woonde na zijn pensionering in Berkel en Rodenrijs en kwam vaak in het etablissement ’t Vierkantje. Het voorstel is om het plein de naam “Jan Blaauwplein” te geven.

Als de uitbater van ’t Vierkantje besluit om zijn zaak een andere naam te geven, en het plein is nog naamloos, moet de gemeente in stukken refereren aan die nieuwe naam of aan “het plein dat vroeger werd aangeduid als nabij ’t Vierkantje”. Erg ingewikkeld.

- Probleemstelling

Het veranderen van de naam van een straat is ingewikkeld en met het Jan Blaauwplein is dat niet anders. Het college van B&W en de adviescommissie Naamgeving onderkennen de volgende bezwaren. We gaan hier nader op die bezwaren in.

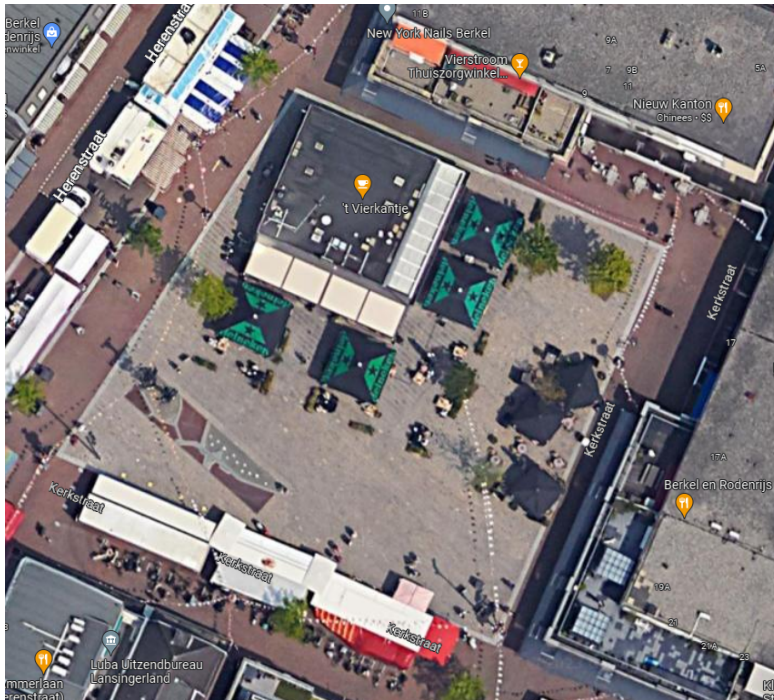
1. In 2017 is bij de herinrichting van het plein ook een inventarisatie gedaan om het plein een naam te geven. Gebleken is dat in dit specifieke geval met name de geografische afbakening van het plein problematisch is en voor verwarring kan zorgen voor de vindbaarheid van het plein voor de hulpdiensten.

Inmiddels is dat bezwaar niet meer aan de orde. Hulpdiensten hebben tegenwoordig alle middelen om snel precies naar een locatie aan te rijden, zo werd bevestigd door het college. Berkel en Rodenrijs kent ook ingewikkelde in elkaar grijpende stratenpatronen rond het Montignyplein en de Montignystraat, die in Google bijvoorbeeld verkeerd worden aangeduid, maar voor de hulpdiensten met hun betere navigatie goed te vinden zijn. Het zal geen enkel probleem zijn om uit te rijden voor calamiteiten in de adressen naast het Jan Blaauwplein als die huisnummers hebben aan de Kerkstraat die straks deels om het Jan Blaauwplein heen loopt.

2. Een adreswijziging zou voor winkeliers en omwonenden ongewenste administratieve overlast en kosten met zich mee kunnen brengen. Als het plein zou worden benoemd, zou dat gevolgen kunnen hebben voor de huisnummers 1 t/m 19 als ze een straatnaamwijziging moeten krijgen.

Dat hoeft geen bezwaar te zijn. In buurgemeente Zoetermeer is er het Cadenzaplein, midden in het winkelgebied. Bedoeld als verblijfsruimte met vaak activiteiten. Daar liggen adressen aan die niet worden aangeduid als Cadenzaplein.

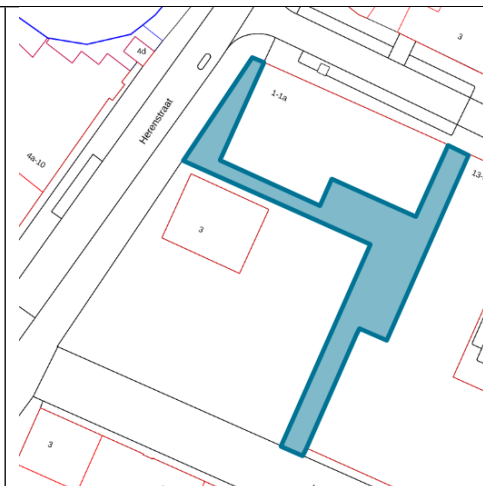
Echter, de situatie in Berkel en Rodenrijs is anders. Te zien op de luchtfoto van Google liggen de adressen duidelijk aan de Kerkstraat, en staat het plein op zich.

Dat is ook te zien in de PDOK-viewer van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT, vastgelegd in de Wet basisregistratie grootschalige topografie). Het plein ligt los van de Kerkstraat.

Het plein in de BGT

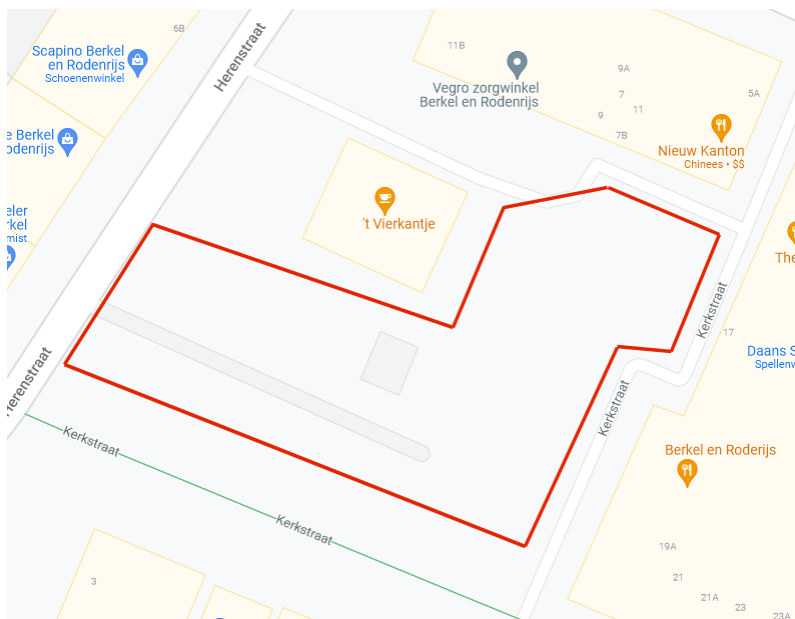
Omliggende Kerkstraat in de BGT

In de oude situatie was hier bovendien al een weg, aangeduid als verlengstuk van de Herenstraat (met lichtblauw gearceerd):

Het zou mogelijk zijn dat oude wegdeel, nu onderdeel van het plein, formeel om te dopen naar Jan Blaauwplein om misverstanden over de aanliggende adressen te voorkomen. Daar kiezen we in dit voorstel niet voor.

Een optie die afwijkt van wat al in de BGT staat zou dit zijn:

Maar dat heeft als nadeel dat het afwijkt van het vlak uit de BGT, wat een administratieve kwestie met de registratie oplevert.

Het voorstel is om het vlak, zoals weergegeven in de BGT, tot Jan Blaauwplein te benoemen.

3. Het college onderkent dat de heer Blaauw een bijzondere en markante dorpsgenoot was. Straatnamen moeten aan tal van criteria en uitgangspunten voldoen. Eén daarvan is dat vernoeming naar een persoon mogelijk is, indien die persoon minimaal 10 jaar geleden is overleden. Wel heeft de naamgevingscommissie van Lansingerland de naam van de heer Jan Blaauw in portefeuille genomen.

In de wijk Westpolder-Bolwerk in Berkel en Rodenrijs bestaan meerdere straten die zijn vernoemd naar personen die bij naamgeving korter dan 10 jaar geleden waren overleden (Seth Gaaikemastraat, Willem Duysplaats, Will van Kralingensingel, Sacha

Bulthuisstraat, enz.). Het Annie M.G. Schmidtpark is vernoemd naar de schrijfster die kort aan de Rodenrijseweg woonde, en er liggen geen adressen aan.

Het college heeft laten weten dat is overwogen om het plein vóór Casa Cadanza de naam Jan Blaauwplein te geven, maar dat plein had toen al een naam gekregen die was gecommuniceerd aan de toekomstige bewoners. Ook heeft het college al toegezegd dat voor toekomstige nieuw te bouwen straten de naam Jan Blaauw bovenaan het lijstje staat. De termijn na overlijden is dus verder niet relevant voor dit besluit.

- Beoogde maatschappelijke effecten

Beoogd is om het voor meer dan 1 miljoen euro gerenoveerde plein in hartje Berkel en Rodenrijs een eenduidige, door de gemeenteraad vastgestelde, naam te geven. In plaats van een naam afgeleid van een uitbater bij het plein. Het voormalige parkeerplaats als verlengstuk van de Herenstraat heeft nu een eigen uitnodigende moderne uitstraling waar mensen wat langer kunnen vertoeven dan vroeger. Daar hoort een klinkende naam bij die herkenbaar is voor de inwoners.

Omdat ook de gemeente de van etablissement 't Vierkantje afgeleide naam gebruikt in diverse documenten en besluiten is het, nu het niet meer een parkeerplaats van de Herenstraat betreft, van belang dit plein een eenduidige naam te geven.

De discussie over dit onderwerp heeft inmiddels in de (sociale) media het beeld opgeroepen dat de gemeente Lansingerland een centrale locatie zoals dit plein niet wil vernoemen naar de heer Jan Blaauw. Overigens is dat geen correcte voorstelling van het standpunt van B&W. Er gaan recent stemmen op dat dan Rotterdam maar een plein moet vernoemen. Rotterdam heeft inmiddels zelfs al een Plein Jules Deelder, en zal in 2024 op een steenworp afstand een J.A. Deelderplein openen. Genoemd naar de in 2019 overleden dichter en nachtburgemeester. In een voorstel van de Jonge Democraten zou er in Rotterdam zelfs een metro/treinstation moeten komen dat J.A. Deelder heet. Verder zijn er in Nederland bijvoorbeeld een Pim Fortuynplaats, het Ranomi Plantsoen en het Willy Dobbplantsoen. De laatste twee bij leven en welzijn vernoemd.

Met het benoemen van het Jan Blaauwplein voldoet de gemeenteraad aan een lang gekoesterde wens om het plein van een klinkende naam te voorzien, en eer te betonen aan een (zoals het college betitelt) bijzondere en markante dorpsgenoot.

- Wijze van aanpak/oplossingsrichting

Als het besluit definitief is zal de gemeente straatnaamborden plaatsen naast het nieuwe Jan Blaauwplein. De registratie van het grondvlak zal in de betreffende databanken van het Kadaster worden aangepast. De straten en adressen in de buurt van het Jan Blaauwplein worden niet hernoemd.

- Financiële gevolgen, dekking en risico's

De kosten voor het plaatsen van het naambord en het aanpassen van de adresregistratie zijn beperkt en kunnen worden gedekt binnen het bestaande budget voor straatnaamgeving. Er zijn geen noemenswaardige risico's verbonden aan het voorstel.

- Overige effecten

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening of inkomenseffecten.

- Planning

Er zal actief informatie over dit voornemen tot besluit worden gestuurd naar de omwonenden en bedrijven ter plekke. Vervolgens zal de naamswijziging ter inzage worden gelegd om eventuele bezwaren te inventariseren. Indien die er zijn zullen ze worden gedeeld met de gemeenteraad, zodat het besluit kan worden aangepast.

- Communicatie

Na de goedkeuring van het raadsvoorstel zal het voornemen tot naamswijziging van het plein bij 't Vierkantje naar Jan Blaauwplein worden gecommuniceerd naar bewoners en andere belanghebbenden in de buurt.

Gebruikte bronnen van het college van B&W:

- Beantwoording raadsvragen VVD m.b.t. naamgeving plein bij 't Vierkantje, 24 februari 2022
- Beantwoording verzoek Kampinga en Smits m.b.t. naamgeving het plein bij 't Vierkantje, 6 februari 2023, met daarin referentie aan besluit college het plein naamloos te laten d.d. 20 december 2022
- Gesprek Kampinga en Smits met wethouder Cnossen en de secretaris van Naamgevingscommissie d.d. 14 februari 2023